

SLOVENSKI NAROD

zahaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — **Inserati:** do 30 petti á 2 D, do 100 vrsi 2D 50 p, večji inserati petti vrsi 4 D; notices, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — **Popust po dogovoru.** — **Inseratni davek poseben.** — **"Slovenski Narod"** velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knalična ulica štev. 5, pritličje. — **Telefon štev. 304.**
Uredništvo: Knalična ulica štev. 5, 1. nadstropje. — **Telefon štev. 34**

Poštnina plačana v gotovini.

Nova vlada v ČSR

Kar se je napovedovalo že precej dolgo, se je zares zgodilo: Češkoslovaška republika je dobila novo vlado, v kateri so zastopani tudi Nemci.

To je brezvomno eden najvažnejših dogodkov v novejši zgodovini ne le Češkoslovaške, marveč vse Srednje Evrope. Kajti važnost dogodka posega preko meja Češkoslovaške, posega v celokupno razmerje med Čehi in Nemci, pa tudi med Nemci in Slovani sploh. Prvkrat se je zgodilo, da sta clana nemške manjšine vstopila v vlado tujerodne narodne države, katere eksistenco je ta ista manjšina negirala in ni prav niti prikrivala svojega identitetičnega razpoloženja do nje. Z vstopom v vlado pa se je nemška narodna manjšina na Češkem postavila na stališče, da hoče sodelovati na upravljanju države in da hoče skrbeti za njeno dobrobit, zakaj brez tega prevdarksa trajno sodelovanje ni mogoče. Seveda bodo Nemci argumentirali z razlogi manjšega zla, to je da ne bodo sodelovali toliko s srcem kot s pametjo, osobito pa samo v svrhu, da pridobijo za svoje soroke čim največ koristi, ne da bi jim šlo pri tem za dobrobit državne celote. A to vprašanje se mora razčistiti prav kmalu. Na neiskrenosti je trajno sodelovanje nemogoče, ni pa nikakli ne-premostljivih ovir, da postane sodelovanje Nemcev v čsl. vladi iskreno in tem trajno.

Prav tako je važno, da je na češki strani prevladalo razpoloženje za stvarno sodelovanje z Nemci, kar nikakor ni bila lajka odločitev. Ne sme se pozabiti, da so važne postojanke, kakor na primer ministrstvo narodne obrambe ali ministrstvo vnarjih zadev, pri katerih ni vseeno, če dobijo vanja vpled stranke, ki so na vladu samo radi koristi nemškega življa, ne pa tudi iz brige za državno varnost. To bo morda prva resna težava nove vlade.

Druga novost nove vlade je vstop zastopnikov slovaške separatistične stranke Hlinkove. Tudi to je važen moment, ki ga ne gre podcenjevati. Čeprav se z vstopom dveh zastopnikov slovaških separatističnih klerikalcev načelno razmerje med Čehi in Slovaki ni bistveno spremeno in je sodelovanje samo stvarno, je jasno, da pomeni sodelovanje kakor na nemški, tako tudi na slovaški strani faktično zbljanje, ki mora prej ali slep imeti za posledico tudi načelno zbljanje v obliki kakršne-gakoli sporazuma.

Tretja značilnost nove vlade leži v preokretu na desno, klj ga izvršuje s tem notranja politika v ČSR. V vladi niso zastopane socialistične stranke, celo ne češka narodno socialistična stranka, zakaj da se dr. Beneš ne more smatrati kot njen predstavitev, se je posebej naglasilo. Imamo tedaj v vladi zastopnike agrarnih in meščanskih strank, češkoslovaških in nemških, proti katerim se bo brez dvoma stvorila tudi koalicija socialističnih strank, brez ozira na narodnost.

Nova vlada ni povsem parlamentarna, ker je v njih precej uradnikov in drugih neposelanov. To je daje ipak nekak provizored značaj. In po pravici; kajti problemi, kakršne spravlja na površje sodelovanje doslej povsem razprtih nacionalnih taborov v ČSR, so mnogo težavniji, nego da bi jih bilo mogoče rešiti z eno koalicijo vlado.

Ne le mi, zavezniki, tudi vsa ostala Evropa bo z največjo pozornostjo zaledovala, kako se bo izvedel ta novi velikopotezni poskus narodnega pomirjenja v Češkoslovaški republiki.

FRANCOSKI BUDŽET

— Pariz, 13. oktobra. Finančna komisija je sestavila proračun za leto 1927. Po tem načrtu bodo znašali izdatki 39 milijard 383,349,274 frankov, dohodki pa 39 milijard 960,481,489 frankov, tako da bo državni proračun Francije leta 1927 aktiven s 568 milijoni.

RUMUNIJA IN MADŽARSKA

— Bukarešta, 13. oktobra. Ze nekoliko dni se tu nahaja delegacija viših uradnikov madžarskih ministrstev z načrtom, da proučava vprašanje gospodarskega zbljanja med Madžarsko in Rumunijo. Delegacija študira sedaj pogoje, pod katerimi bi se mogla skleniti prometna konvencija med obema državama.

POLJSKI NOVINAR ARETIRAN V ITALIJI

— Varšava, 13. oktobra. Rimska policija je arretirala poljskega publicista Removskega radi neugodnih izjav proti fašizmu. Na intervencijo poljskega zunanjega ministrstva je bil Removski prepeljan do italijansko-francoske meje ter tamkaj izpuščen.

Demisijska vlade

Danes dopoldne je vsa vlada odstopila

Na kraljevo željo so se vršila danes še nova pogajanja z radičevci.

Ker so ostala brezuspšna, je celokupna vlada podala ostavko.

Kralj je demisijsko sprejel in se vrne še danes v Beograd.

— Beograd, 13. oktobra. Ministrski predsednik Uzunović je včeraj obiskal kralja v Topoli in mu poročal o neuspehih pogajanjih z radičevci. Ob enem mu ponudil demisijsko vlado. Kralj demisijsko ni sprejel, ampak je želel, naj poskuši gosp. Uzunović še enkrat doseči sporazum. Uzunović se je o polnoči vrnil v Beograd in še ponoči sklical sejno ministrskega sveta za danes dopoldne.

Seja se je vršila ob 9. Ostala je brez uspeha. Ministrski predsednik je nato

odšel na dvor, kjer je izročil pismo vlastniku vlade v roke ministra dvora, ki je o tem takoj telefonično obvestil kralja v Topoli. Vladar je izjavil, da demisijsko sprejema in da se še danes vrne v Beograd.

Po povratku z dvora je g. Uzunović obvestil o demisijski tudi predsednika Narodne skupščine, ki je nato takoj odgovoril skupščinske seje do imenovanja nove vlade.

Kaotična politična situacija

Kako je prišlo do odstopa vlade. — Mnenja raznih ministrov.

Radičevci upajo na obnovo sedanje koalicije, ojačene s klerikalci. — Uzunović hoče ohraniti srednjo linijo. — Pašičevci napovedujejo volilno vlado Nikole Pašića.

— Beograd, 13. oktobra. Danes ob 8. dopoldne so pričeli prihajati v predsedništvo vlade najprvo radikalni ministri. Predsednik vlade Nikola Uzunović je konferiral s svojimi radikalnimi tovariši ter pripravil poslednje dispozicije za odločilnim razgovor z Radičevimi ministri, ki je bil določen na 9. uro. Ob 9. so prispevali Radičevi ministri, na kar je bila otvorena seja ministarskega sveta. Po polnem posvetovanju so Radičevi ministri zapustili sejo. Pri izhodu iz predsedništva vlade je izjavil: »Nismo se mogli sporazumi, za to je vlada v ostavki.«

Ob 10.05 je ministrski predsednik Uzunović odšel na dvor, kjer je ostal 15 minut. Pri izhodu iz dvora je izjavil Uzunović:

»Podal sem na dvoru pismeno ostavko celokupne vlade Nj. Vel kralju. Sedaj bom o tem obvestil tudi predsednika Narodne skupščine.«

Nato je g. Uzunović odšel v svoj kabinet, kjer je nadaljeval konference z radikalnimi ministri.

Radičevi ministri so zatrjevali novinarjem, da je bila ostavka podana ne samo radi znanih incidentov v Zagrebu, nego radi splošnega političnega položaja v državi, ki le nujno potreben razčiščenja.

Minister za socialno politiko Si-monović je izjavil, da je vlada sklenila podatko ostavko, da se na ta način preuredi odnos med strankami ter konsultirajo klubki, ki naj se izjavijo o položaju ter poščejo medsebojne skupne točke.

Ministrski predsednika Nikola Uzunović bo konsultiral klub radikalne stranke. Iz njegove okolice se dozna-va, da bo postal Uzunovič klub doseg-nemu neuspehu na svoji srednji liniji ter skušal preprečiti radikalnejše rešitve. Uzunović zagovarja blago rešitev, ki naj se izjavijo v državi, nego radi splošnega političnega položaja v državi.

Z ozirom na ostavko vlade se vrne Nj. Vel kralj Aleksander še tekom današnjega ponoldneva iz Topole, nakar bo takoj pričel s konsultacijami političnih osebnosti. Kot prvi bo konsultiran predsednik Narodne skupščine Marko Trifković.

Danes je prispeval v Beograd senior radikalne stranke in njen mentor v vseh kritičnih položajih Aca Stanojević. Za utori dopoldne je prijavljen povratnik Nikole Pašića iz Cavtata.

Radičevi ministri so pri ponovnem

njenovem mnenju hoče g. Uzunović samo razčistiti situacijo in bo tudi v bo-doče ostala na krmilu sedanja koalicija, ki se ji morda pridružijo še klerikalci.

Demisijska vlade je izvala naravno velikansko senzacijo klub temu, da so jo po včerašnjih dogodkih splošno pričakovati. Prvotno se je mislilo, da bo Nj. kola Uzunović vendar le poizkusil najti izhod ter poravnati zagrebške incidente s Stepanom Radičem, tako kakor je poravnal doslej še vsa ostala nesoglasja in mestoma žaljiva postopanja voditelja HSS. Snoči se je sodilo, da bo Nj. kola Uzunović v tem oziru uspel. Kralj je odklonil ostavko ter pozval Uzunovića, da poskuši spravo z Radičem. V tem smislu treba tudi razumeti izjave Nj. kola Uzunovića, ki se je snoči po odklonjeni ostavki vrnil iz avdijence pri kralju v Topoli.

Politični krogi so mnenja, da obstoja v sedanjem položaju samo dve novi možnosti, ali koalicija s klerikalci z dosedanjimi strankami v vladi, torej z radikalno in Radičevim strankom, ali pa volilna vlada Nikole Pašića.

Zakaj so Grki proti solunski konvenciji?

Zanimivo poročilo angl. lista.

— Solun, 13. oktobra. Poročevalke Daily Telegrapha je poslal svojemu listu iz Soluna sledeni dopis: Solun lepo napravil, ali pri tem obstaja vprašanje, ki zelo vznenirja solunske industrijske in trgovske kroge, ker bi utegnili ovirati nadaljnji napredki mesta. Nekaj klavzule nedavno ustavljeni jugoslovansko-grške pogodbe so škodljive trgovskim interesom Grčije in Soluna. Predstavniki gospodarstva v Solunu navajajo proti pogodbi sledeče: Pogodba o prijateljstvu med Grčijo in Jugoslavijo traja 3 leta, med tem ko veljajo koncesije za svobodno cono 50 let. Ena pogodba ne more obstojati brez druge. Koncesija se lahko dà samo trajno prijateljski in zvezni državi. Jugoslavija lahko sklene z drugimi državami v centralni Evropi trgovske pogodbe ter na ta način izvaja tudi njihovo blago preko svoje svobodne cone v Solunu na škodo grških interesov. Jugoslavija bi lahko prevažala nadaljnje svoje blago iz svobodne cone v Solunu na jugoslovenskih brodovih v grška pristanišča in tako škodila grški trgovinski mornarici, ki je doslej živel na prevozu blaga, ki je prihajalo iz Jugoslavije in Centralne Evrope. Grki so bili mnenja, da si je notela Jugoslavija z zahteve po svobodniconi zasigurni izvoz in uvoz za svoje blago in da se ne bo bavila s tranzitnim prometom. Zakaj naj bi torej potrebovala v dobrilu takoj veliko cono in pravico pomorskega prometa, ki se doslej ni priznala nobeni državi. Grki izjavljajo, da žele živeti s Srbijami v največjem prijateljstvu ali ne morejo dovoliti, da postanejo v trgovskem pogledu vazali Jugoslavije. To bi spremenilo odnos med obema državama na ter nasprotovalo pravici.

Zato izjavljajo: Mi bomo zahtevali od svojega parlamenta, da odlokni po pogodbi, ki jo je sklenil bivši diktator Pangalos na lastno roko.

Burna odgoditev Narodne skupščine

Na današnji seji je prišlo do burnih osebnih spopadov. — Sporočilo o demisijski vlade. — Seja je trajala le deset minut.

— Beograd, 13. oktobra. Današnja seja Narodne skupščine je bila otvorena šele po 11. z enourno zamudo. Po otvoritvenih formalnostih je prišlo do živahne debate in nato do preprič med Davidovičem dr. Angjelinovićem in Radičevcem dr. Basarićem. Kakor zna, je dr. Angjelinović vložil proti Radičevemu formalno obvestilo, da je prejel sledočno pismo sporočilo predsednika lade g. Nikole Uzunovića:

»G. predsednik!

Cast mi je, sporočiti Vam in Vas naprosto, da izvolite spročiti Narodni skupščini, da je kraljevska vlada podala ostavko Ni. Vel. kralju.

Izvolite, g. predsednik, sprejeti zato, da je izvolite spročiti Narodni skupščini, da je kraljevska vlada podala ostavko Ni. Vel. kralju.

Preds. min. sveta N. Uzunović.«

Po prečitanem obvestila o demisijski vladi je izjavil predsednik Trifković, da Narodna skupščina ne more zasedati in je zato odložil sejo Narodne skupščine do imenovanja nove vlade. Današnja seja je trajala le dobre 10 minut. Med poslanci je zavladalo veliko razburjanje, ki se je izražalo v burnih klicih, med katerim se je dvorana polagoma praznila.

Prez. min. sveta N. Uzunović.«

Po prečitanem obvestila o demisijski vladi je izjavil predsednik Trifković, da Narodna skupščina ne more zasedati in je zato odložil sejo Narodne skupščine do imenovanja nove vlade. Današnja seja je trajala le dobre 10 minut. Med poslanci je zavladalo veliko razburjanje, ki se je izražalo v burnih klicih, med katerim se je dvorana polagoma praznila.

Nemci in Hlinkovci v čsl. vladi

Svehla je sestavil polparlamentarno vlado, v kateri so prvič zastopani tudi Nemci in slovaški klerikalci. — Zunanji minister je ostal dr. Beneš.

— Praga, 13. oktobra. Snoči je predsednik republike sprejel ostavko uradniške vlade in hujše skandale. Nato je bil sprejet zapisnik včerajšnje seje. Na mejo poslancev Branka Stakića in Milana Petkovića, ki sta včeraj odložili mandata, sta stopila radikalna poslanka Vasa Kosanović in Boško Maršović. Nova poslanka, ki sta bila že navzoča, sta na poziv predsedništva Narodne skupščine Trifkoviča položila predpisano prisego.

Predsedstvo, prosveta, poljedelstvo in narodno obrambo so v rokah češke agrarne stranke, socijalni in poštni portfelj vodita zastopnika češke ljudske stranke, zelenško ministrstvo poslanec čeških obrtnikov, zastopnika nemških strank na postu vodstva in ministra za javna dela. Slovac dr. Hodža je prevzel ministristvo za uk in bogatstvo. Dve mesti sta rezervirani za vodstvo v smislu sodelovanja v večino prebivalstva republike in skupno korist in za napredek na vseh poljih gospodarstva in kulturne.

— Praga, 13. oktobra. Nova vlada je sestavljena takole: predsedstvo Antonia Svehla (sagr), notranje zadeve: dr. Ivan Černy (izvenparl.), zunanjé zadeve: dr. Edvard Beneš, justicia: dr. Robert Meyer-Hartung (Nemeč), promet: Josip Najman (čbrt. str.), javna dela: dr. Fran Špin (Nemeč), poljedelstvo: dr. Otokar Šrdinka (agrar), nar. brambra: Fran Udržal (agrar), soci. politika: Ivan Šramek (kler.),

Nujna prošnja za opustošeni kraj Žiri!

Dne 27. septembra 1926 je zadeba Žiri nesreča, o kakršni najstarejši zapiski in najstarejši ljudje ne vedo povediti. Če zasledujemo zgodovino našega kraja za stoletja nazaj, ne najdemo sledu o takih katastrofah. Vode, ki so nastale zaradi utrgevanja oblača in ki so deloma privrele iz zemlje, so uničile tretjino rodovitnega sveta, od okroglo 7000 ha sveta je okrog 2000 ha opustošenega. Vode in plazovi so uničili 37 stavb, izmed teh 19 hiš; poleg tega je uničenih še 7 žag in 6 milinov. Z največjim trudom in ogromnimi žrtvami zgradili električna centrala je zopet porušena. Odplavilo je velenjske množne rezanega in tesanega leva, ved glav živine, uničenih je mnogo gozdov; vsa pota do polja in gozdov so uničena. Cela vrsta družin je trpeila strašno škodo na obliki in živilih; bodo pri njih je nepoština, ker je vedno od njih brez sredstev za preživljjanje. Od prizadetih so velenjski mali posestniki in obrtniki, večji del jake zadolžen.

Izklučeno je, da bi se težko prizadeti kraj opomogel v doglednem času s svojimi lastnimi močmi; sal ga skoro ni človeka v Žireh, ki bi ga ne bila zadeba nesreča pri tej povodni na en ali drug način. Razdeljanje je tako strašno, da mnogi v svojem obupu niti ne misijo več na možnost obnove svojega gospodarstva. Velenje je, ki misijo na izselitev iz tega ne-

srednjega kraja. Toda, ko bi imeli sredstva za to! Mnogi so si namreč resili komaj go-lo življenje.

V tej strašni nesreči se je zastavil občinski pomožni odbor za poplavljence, da bi nabiral milodare in jih razdeljeval med posrečence. Pomožni odbor za poplavljence nikar ne računa s tem, da bi mogel nabirati toliko milodarov, da bi bilo mogoče v kratkem času vsem nesrečnikom popraviti ogromno gospodarsko škodo. Toda obenem pa računa podpisani odbor z vso gotovostjo, da dela v smislu luži vsega slovenskega naroda, ako se trudi za gospodarsko obnovitev velikega obmejnega kraja Žirov.

Rojaki! Nikdar ne pozabite, da smo v Žireh na jugoslovansko-italijanski meji in da ni vseeno tudi za ostale naše brate, all je na tem kraju opustošena zemlja, kjer se bodo morda skrivali in pojavljivali delomržni, nezadovoljni in revni postopci, all pa bosta še nadalje živela krepački poljedelec in obrtnik, ki ljubita svojo zemljo in ki bosta tudi za nadalje najboljša obramba naši meji.

Prosim Vas, prispevajte po svojih močeh za zopetno povzgo našega kraja! Hvaležni Vam bodo Žirovi hvalažni! Vam bodo potom sedaj živeli poplavljence, hvalažen Vam bo lahko ves slovenski narod, da ste mu pomagali obraniti lep del slovenske zemlje pred opustošenjem.

Žiri, dne 7. oktobra 1926.

Za občinski pomožni odbor v Žireh:

Predsednik: Franjo Primožič, župan; podpredsednik: Josip Logar, župnik; Ivan Kavčič, podžupan; Anton Kopač, lesni trgovec; Valentin Poljanšek, občinski svetovalec; Matija Cankar, občinski odbornik; Franc Peterlin, posestnik

Halo!

Princeza Trulala - Hopsusa z Lillian Harvey

se je napovedala v Kino Ideal

Halo!

Sport

STANJE PRVENSTVA V LJUBLJANI.

Stanje prvenstva v Ljubljani je sledenje: 1. Ilirija: 6 točk, razmerje golov 11 : 3, število odigranih tekem 3; Ilirija ima igralce z Jadranom. 2. Primorje: 3 točke, razmerje golov 12 : 5, število tekem 3; Primorje ima odigrati še tekmo s Slovanom. 3. Hermes: 3 točke, razmerje golov 7 : 15, število tekem 4. Hermes je že odigral vse prvenstvene tekme jesenske sezone. 4. Slovan: 2 točki, razmerje golov 7 : 3, število tekem 3. Slovan ima igrali še proti Primorju, 5. Jadran: 2 točki, razmerje golov 6 : 12. Jadran je odigral 3 tekme, ima pa še igrali proti Iliriji.

Kakor je videti, se prvenstvena tabela skoraj gotovo ne bo spremnila, ker ni verjetno, da bi Slovan zmagal nad Primorjem, istotko tudi ne, da bi Jadran zmagal nad Ilirijo. Seveda presečenja niso izključena.

Jesensko prvenstvo se zaključi 17. t. m. Nato se odigrajo tekme za Gospodskovski pokal, ki ga je razpisala SK Ilirija. Igra se po cup sistemu. Prvo kolo pokalnih tekem se odigra 7. novembra in sicer si stolita nasproti Primorju in Iliriji. Obeta se nam torej še v pozni sezoni zanimiva bora med obema rivaloma.

Medmestna tekma Ljubljana — Zagreb.

Dne 14. novembra se vrši v Zagrebu rewanžna medmestna tekma Zagreb — Budimpešta. Pred to tekmo igra zagrebško moštvo trening tekmo v Ljubljani. Kapetan Z. N. P. je določil nastopno moštvo za tekmo proti Ljubljani: Mihelčič, Virbančič, Remec-Marijanovič, Premerl, Kunst-Urbanc, Agič, Leinert, Cindrič, Giller Proti Ljubljani bo torej igrala ista postava, ki je v svoji izborni igri porazila beogradsko reprezentanco v tekmi za kraljev pokal. Termin medmestne tekme Ljubljana-Zagreb še ni definitivno določen, vsekakor pa prihaja v poštev termini 1. in 2. novembra. Umetno bi bilo, da se prične ljubljanska reprezentanca že takoj s treningom, da doseže čim častnejši rezultat napram Zagrebu.

Glavna skupščina JZSS se vrši danes, ter so vabljeni vsi zimski sportniki, da

se je udeleži. Pričetek ob 1/2 8. uri v darskem salonu «Emona».

— Praška Sparta v Ameriki. Zadnjo nedeljo je praška Sparta gostovala v Chicago proti tamšnjemu klubu Ulster United in dosegla samo neodločen rezultat v razmerju 4 : 4 (2 : 3). Ulster United je vodil z 3 : 0, vendar je v prvem polčasu Sparti uspelo iznati rezultat na 2 : 3. V drugem polčasu je Silny zabil še dva golja, vendar je Američanom uspelo v zadnjem hipu izenačiti. Sparta je bila videti zelo utrujena.

Prosветa

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Sreda, 12. oktobra: Zaprto.

Cetrtek 14. oktobra: »Doktor Knock ali Triumf medicine« A. Petek, 15. oktobra: »Macheth« Premijera. Izven.

Sobota, 16. oktobra: »Joy« Premijera. B. Nedelja, 17. oktobra: »Doktor Knock ali Triumf medicine« Izven.

Ponedeljek, 18. oktobra: »Skopuh« E. OPERA

Sreda, 13. oktobra: Zaprto.

Cetrtek, 14. oktobra: »Rigoletto« Gostuje g. Mirko Jelačin. E.

Petak, 15. oktobra: Zaprto.

Sobota, 16. oktobra: »Grofica Marica« D. Nedelja, 17. oktobra: »Tannhäuser« Izven.

Ponedeljek, 18. oktobra: Zaprto

Iz gledališke pisarne V petek dne 15. t. m. se vprizori prvikrat na slovenskem odrvu Shakespeareova tragedija »Macbeth« v prevodu Ottona Župančiča. V naslovni vlogi nastopi gospod Levár, Lady Macbeth igra ga Marija Vera, v ostalih vlogah nastopi ves dramski ansambl. Režiser je profesor g. Šest. — V soboto 16. t. m. bo premijera Galsworthycove igre »Joy« v režiji g. Milana Puglia. Naslovno vlogo igra ga Sarićeva. — Jutri, v četrtek, zvezdi ob pol 8 se pojte v operi Verdijeva opera »Rigoletto« z g. Mirko Jelačinom kot gostom v vlogi vojvode. Predstava se vrši za abonenca te reda. E — S strani gledaliških abonentov je bila pri Izstojnem vpisu gledališkega abonma izražena želja, da bi dobili »Grofico Maricico« v abonmanu. Uprava, ki želi upoštevati vse želje stalnih gledaliških abonentov, je tej prošnji ustregla ter da

kratke mornarske pipice in z nasladom spuščali v zrak oblake slabega in dušljivega dima; drugi pa so se spravili na jed in pijačo.

Morlon je pomignil Noisyju, naj mi sledi. Ko dospeta na plano, mu predlagata, naj bi skušala doseči barko, ki je bila zasidrana pred vltinom, in se že neno-pomočno izmotati iz neugodnega položaja. Toda brž je moral uvideti, da je držni načrt neizvedljiv. Čoln je bil namreč brez slehernega vaska — kdo bi se upal pod takimi okolnostmi na široko more? Razen tega pa je bilo treba vpoštevati še eno točko, ki ni bila brez važnosti. Če bi čoln izginil, bi se banditom takoj porodil sum. Temu pa se je Morlon baš hotelogniti. Imel te v mislih drzen načrt, in čimboli je pre-mislijal o njem, temelj se je ogrevale. Hotel je tihotapce presenetiti v njihovem skrivališču kakor miši v pasti i njim ne vrnil prostosti prej, dokler ne izroči v zameno Hugete. V to svrhu se ve bi mu bila neobhodno potrebitna pomaga Durova in orozništva.

V prvi vrsti je torej šlo za to, kako izginiti iz jame, ne da bi banditje kaj opazili. Da kako? Na eni strani barka, ki ni za porabo, na drugi strani sedmerto oboroženih razbojnikov!

Najnametnejše je, zaključi po kratki premišljievjanju Morlon, da počakava. Kdor žaka pričaka, pravi stará rečenica. O tem sva se morla pravkar uveriti, ko sva po potrežilji-

»Grofico Maricico« med letovanje abonma-predstava. Prva predstava se vrši v soboto, in sicer za abonente reda D.

Opozorjam na klavirski koncert, katerega priredi v petek 15. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani naš odlični pianist prof. Ivan Noč. Ta koncert, na katerem izvaja v prvi vrsti klasično klavirsko glasbo, je drugi njegov javni koncert v našem mestu. Prvakrat je nastopal pred svojim oddonom v tujino dne 23. oktobra 1923. V letih 1924 in 1925 je priredil več javnih koncertov izven naše države, predvsem na Dunaju, kjer ga je celotna kritika sprejela z veliko laščavimi in poahljivimi besedami. Po ljubljanskem koncertu namrava prof. Noviček razstavlja razstavljajoči javni koncerti načrti, ki jih je že od začetka leta potopal in beračil in ne more izkazati, s čim se je ves ta čas preživil. — No in za vse te svoje grehe, katere je fant skesan prisiljal, so mu dali eno leto težke ječe, poostrene z zaklenjenjem, samotno celico, trdim ležiščem in pa temnico. To so precej nerodni pridatki kazni. Opozorjam pa so ga, da naj se izpametuje, ker pride drugačje gotovo v prisilno delavnico. Sprejemljeni kazeni, je rekel fant in je odšel v varnem spremstvu v zapor.

Privoščite si prijetno jesen in zimo

S tem, da si nabavite krasen raglan ali suknjo, ki so brezvroma najceneje dobiti pri tvrdki

Fran Lukšič Pred škofije štev. 19.

Učite se češkega jezika!

Poset češkoslovaških gostov v Ljubljani je znova pokazal, koliko simpatij in razumevanja je v najširših vrstah našega ljudstva za čim ožjo vzajemnost med obema narodoma. Tudi interesa za češki jezik, ki nam otvarja pot k bogatim virom češke kulture, se v zadnjem času vedno razvijejo. Še posebej v Širi. Jugoslovensko-češkoslovaška liga otvorila letos poleg dijajkih tečajev tudi splošno pristopne brezplačne kurse češkega jezika. Posivamo vse, ki se za učenje jezika našega bratskega naroda zanimajo, da pridejo v četrtek ob 6. zvečer v malo dvorano Kazine v svrhu dogovora. Povabljeni so tudi oni, ki so se že priglasili. Jugosl.češkoslov. liga.

— Konec dobave reparacijskega premoča za Madžarsko. V smislu trianonske mirovine pogodbe je moral Madžarska dobiti naši državi skozi pet let iz pečujskih premogokov dnevno 88 vagonov premoga. Ta premog se je večinoma uporabljal za državne železnice. Petletni dobar rok je danes potekel. Ker pa je Madžarska radi neprilik skozi 30 dni ustavila dobar premoga, mora sedaj še teh 30 dni nadomestiti, potem pa definitivno prehoda doba pečujskega premoga na račun reparacij.

— Trgovinska pogajanja s Francijo. V Parizu so se že dalje časa vršila pogajanja med našo in francosko delegacijo za sklepovanje trgovinske pogodbe. Pogajanja bodo te dni zaključeni in se vrne naša delegacija krog 20. oktobra v Beograd, da predloži svoje poročilo. Tako našo bodo pričela trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, po nežje z Madžarsko, Grčijo, in Španijo. Za Madžarsko bodo zaenkrat sklenjene samo neke konvencije.

— Zakon o katastrih. V finančnem ministrstvu je bil te dni dovršen načrt na katastru, ki bo kratkem preložen ministrskemu svetu v obdobjev. Uvedba katastra v južnih delih države bo v znatni meri pospešila izenačenje davkov, ki se dajajo baš rati pomanjkanju točnih katastr načinkov razdeljeni.

— Natovarjanje opeke v zaprte vagoni. Radi vladajočega pomanjkanja vagonov je prometno ministrstvo dovolilo, da se lahko stran v zidinu opeka, nadalje razen in stavbnih les natovarja tudi v zaprte vagoni, vendar pa se pristojbine v tem slučaju zvišajo za 10 odstotkov. Spriče vladajoča stanovanske beside bi bilo pač umestno, da bi država podpirala gradbeno gibanje vsaj na ta način, da bi tarife za prevoz gradbenega materiala znižala, ne pa, da jih na ta način le še povisuje.

— Zastoj pri glavnih direkcijah carin. V trgovskih krogih se vedno bolj množijo prizadevbe, da glavna direkcija carin ne rešuje vlog hitro in točno in je treba često po več mesecih čakati na rešitev. Razumljivo je, da povzroča ta zastoj trgovcem, izvoznikarjem in uvozničarjem ogromno škodo, ker blago ali leži v skladisih ali pa radi nejasnosti predpisov ni mogoče skalkulari pravilni cen. Dogodili so se že slučaji, da je trgovce blago prodal, kjer je dosegla rešitev glavne direkcije carin, ki je predpisala mnogo večje carinske pristojbine, kakor pa jih je vracal trgovci v prodajno ceno. Kakor jučemo, so gospodarski krogovi podvzeli pri finančnem ministrstvu primerne korake, da se ti nedostatki čimprej odpravijo.

— Padanje zemljiških cen v Vojvodini. Kakor pri nas, je tudi v Voivodini opažati

znašo in je pokazal tovarišu kje naj vložiti, sam pa se je skril v neki jarek za vasjo.

In res se je tudi ta vlož posredil in sta precej odnesla. — Nekdaj pa je postopal Pe-trič po nekem travniku tam za Grubarjem kanalom in pravi, da je razmišljal, kako bi prišel do denarja. Pri tem se je zapestel v verigo, katero so izgubili ali spravili senoseki. Pobral jo je kot dobrotičel pien in jo seveda takoj prodal. Vredna je bila 180 Din, tako da je bil zapest za par dnevi preskrbljen. In končno prav otočnik, da je razmišljal, kako bi prišel do denarja, je zapest preškrbljen. — No in za vse te svoje grehe, katere je fant skesan prisiljal, so mu dali eno leto težke ječe, poostrene z zaklenjenjem, samotno celico, trdim ležiščem in pa temnico. To so precej nerodni pridatki kazni. Opozorjam pa so ga, da naj se izpametuje, ker pride drugačje gotovo v prisilno delavnico. Sprejemljeni kazeni, je rekel fant in je odšel v varnem spremstvu v zapor.

V soboto in nedeljo darujte vse za nesrečne poplavljence!

v zadnjem času veliko padanje cen za zemljišča. Te dni je bilo v Somboru prodano posestvo, obsegajoče 100 oralov polja z vsemi gospodarskimi poslopji za 370.000 dinarjev. Prejšnji lastnik je kupil posestvo pred dvema letoma še za 1.250.000 dinarjev.

— Najnovija Švaka Bankarstva (oktober 1926) koju smo jučer primili, ima sledi sadržaj: Lj. St. Kosier: Sarajevo na raskrsnicu, dr. Edvard Pajnič: Novčana vrednost i pravni zahtevi Dragoslav O. Blagojević:

Dnevne vesti.

Ljubljana, 13.

13. oktobra 1926

Novinarska uredba. Uradni list z dne 12. oktobra 1926 objavlja od ministra za socijalno politiko izdano uredbo z zakonsko močjo o ureditvi razmerja med novinari in lastniki listov, katero uredbo so 28. septembra 1926 objavili beogradski Službeni Novine.

Novinarski klub v Beogradu. ki je dvignil na cetenjskem novinarskem kongresu toliko prahu in oviral stvarno razpravo o drugih važnejših stanovnih zadevah, se je sedaj temeljito reorganiziral. Dosej te je tudi klub podjetje Jugoslovenskega udruženja, ki ga je tudi upravljalo, te dni pa se je osnoval kot samostojna organizacija pod imenom »Klub jugoslovenskih novinara«. Častno predsedstvo kluba je preuzele minister g. dr. Milan Štrškić, predsednik pa sta bivši šef presbiroja in sedaj direktor »Novega života« g. Pera Tavetov ter glavni urednik »Reče« g. Svetislav Šumarević. Ta dogodek bodo iskreno pozdravili vsi, ki jim je na tem, da se že vendar enkrat konsolidirajo razmere tudi v beogradski sekciji JNU.

Razpis državnih stipendij. Ministrstvo prosvete je te dni izdalo nove določbe glede državnih stipendij. Skupno bo razpisanih 265 državnih stipendij po 700 Din mesečno za vse fakultete v državi. Te stipendije se razdele tako-le: 122 stipendij za filozofske fakultete, od teh 80 za slušatelje srbohrvatskega, 42 pa slovenskega jezika; na tehnične fakultete odpade 32, na pravne fakultete 41, na medicinske fakultete 33, na poljedelske fakultete 10 in na veterinarske fakultete 18 stipendij. Do konca tega meseča morajo univerzitetne uprave predložiti ministrstvu vse prošnje s potrebnimi podatki in svojimi predlogi.

Dobrovoljci prosijo kralja za pomoč. Vojvodinski Savez dobrovoljcev je na svoji zadnji seji sklenil, da odpoji posebno deputacijo, v kateri bodo zastopani dobrovoljci iz vseh delov naše države, h kralju, da mu opisje položaj dobrovoljcev in ga prosi pomoči. Dobrovoljci so zlasti ogrenčeni nad postopanjem vlade, ki jim odzvena dodeljeno in že obdelano zemljo ter jo deli po strankarskih vidikih drugim.

Protest agronomov. V zadnjem času je često dogajalo, da je ministrstvo za poljedelstvo imenovalo za upravnike državnih posestev veterinarje. Uduženje agronomov je te dni poslalo ministrstvu oster protest ter zahteva, da se s to prakso čim prej preneha, ker škoduje na eni strani nestrokovnaško vodstvo državi, na drugi strani pa je na razpolago dovoljno število strokovno naobraženih moči.

Deputacija odvetnikov pri ministrskem predsedniku. Te dni se mude v Beogradu delegate vseh odvetniških zbornic in Uduženja odvetnikov, ki so na konferenci razpravljali o načrtu zakona o odvetnikih ter o raznih juridičnih vprašanjih. V imenu ljubljanskih odvetnikov sta se udeležila konference gg. dr. Janko Žirovnik in dr. Vladimir Knafl. Osnovan je bil poseben izvršni odbor, v katerem zastopa Slovenijo g. dr. Majaron. Delegati so tekmo včerajšnjega dne posetili ministrskega predsednika Uzunovića in razne druge minstre, pri katerih so intervenirali glede čimprejšnje rešitve odvetniškega zakona. Konferenca se je bavila tudi z vprašanjem ustanovitve Saveza odvetniških društev in so bili sprejeti tozadni sklepi.

Vprašanje profesorskih honorarjev. Prosvetno ministrstvo je zahtevalo od direktorjev vseh srednjih šol nujno poročilo glede tega, koliko katera gimnazija dolguje profesorjem na honorarjih do septembra meseca t. l. Ministrstvo tudi zahteva, da direktorji javijo, koliko ima gimnazija odprtega kredita za honorarie v mesecu septembra. Na podlagi teh poročil namerava prosvetno ministrstvo končno urediti izplačilo honorarjev profesorjem.

Objava konzulata kraljevine Italije. Italijansko ministrstvo financ razglasila temelj kraljevega dekreta z dne 9. septembra 1926, da z 31. decembrom 1926 preneha zakonita veljavnost italijanskih državnih bankovcev po 25 italijanskih lir v splošnem denarnem prometu. Z 30. junijem 1927 preneha njih veljavnost sploh. Navedeni bankovci se zamorejo med tem časom zamenjati pri oddelki kraljeve blagajne in pri vseh poštini uradnih kraljevine Italije.

Sprejem inženjerjev gradbene stroke pri železniških direkcijah v Sarajevu in Subotici. Železniški direkciji v Sarajevu in Subotici potrebuje nekaj mlajših in starejših inženjerjev gradbene stroke. Oni, ki žele sprejeti tak državno službo in imajo potrebno kvalifikacijo, naj pošljajo prošnjo s potrebnimi dokumenti neposredno na Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu, Frankopanska ulica 11 najdiše do 24. oktobra t. l.

Sprejem gojencev v podoficrsko šolo v Bleču. — Ljubljanski magistrat objavlja: Glasom brzjavnega sporočila št. 1536 od 6. oktobra 1926 komandanta 2. pešadijske podoficrske šole v Bleču, so vsi oni mladeniči, ki so vložili prošnje za sprejem v to šolo — sprejeti! Prijaviti se morajo v šoli do najdalje 15. oktobra 1926 in naj se zaradi objave za prosto vožnjo nemudoma obrnejo na »Ljubljanskega bojnega« v Mišičevi vojašnici.

Z carinarske službe. Za carinarskega posrednika pri carinarnici v Mariboru je postavljen Josip Zidarčič, blvši carink.

Iz zdravniške zbornice. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan dr. Alfonz Wankmüller, II. mestni zdravnik v Mariboru.

Kongres vojvodinskih mest. V Subotici je bil včeraj zaključen kongres vojvodinskih mest, katerega so se udeležili zastopniki vseh večjih mest. Na kongresu je bil sprejet sklep, da vojvodinska mesta ne pristopijo k Savezu jugoslovenskih mest in to ozrom na povsem druge interese, ki tudi imajo vojvodinska mesta. Kongres je razpravljal tudi obširno o agrarni reformi,

ki je prizadela skoraj vsa vojvodinska mesta, ki so imela velikanske zemljiške komplexe. Posebna deputacija bo intervenerala pri ministrstvu za agrarno reformo, da se doslej odvzet zemljišča zopet vrnejo mestnim občinam, ker tvorijo znaten del dohodka.

Izlet dojenjskih kmetovalcev v Zdenčino. Srečki kmetijski referent v Novem mestu g. Fran Malasek uprizori tekmo novembra endovne ekskurzije kmetovalcev v Zdenčino na Hrvatskem. Ogledali si bomo tamkajšnje sloviti ribogostvo, uspešno živinorejo, ameriški stopl za okisitev krme in druge velezanimive naprave. Obiskovalci se bodo čudili, kaj vse se da načrpati iz močvirja. Pravocasne prijave sprejema gori imenovani. Poskrbelo se bo za polovično vožnjo na železnici. Dan ekskurzije se sporoči kasneje.

Statistika načeljivih bolezni v mariborski oblasti. Po statističnem pregledu o gibjanju načeljivih bolezni v mariborski oblasti je bilo dne 30. septembra t. l. v mariborski oblasti 23 slučajev tifuznih bolezni, največ v srezu Celje in Murski Sobot, dalej 7 slučajev grize, načelj v ptujskem srezu, 31 slučajev škrlatnine, ki najbolj divja v celjskem, mariborskem in ptujskem srezu, in 6 slučajev davice.

Ogromen morski pes ujet. V Lombardiji pri Splitu so ribiči v morju ujeti 6 m dolgega in 800 kg težkega morskega psa. Morski pes, v čigar notranjosti so našli človeško lobano in druge dele človeškega trupla, bo dva dni razstavljen na trgu v Splitu, nato pa ga nagačijo in postavijo v muzej.

Tri žrtve Save. V Jasenovcu se je dne 10. t. m. vrsila veselica jugoslovenskega Sokola. Zvečer je bila v notelu »Levabava«. Po zabavi sta se vrnila učitelja Grbavca in Ivan Vivoda iz Istre v družbi logarja Mačka domov v Ušice, ki leže ne dalec od Jasenovca. Morali so s čolnom preko Save. Ko so bili na sredi vode, se je čon prevrnil. Oba učitelja in logar so utonili.

Okrajen Franco. Med vožnjo proti Mostarju je neznan uzmivoč ukral Franco, Teofilu Blandetu kovčeg z diplomatskimi akti in 2000 Din gotovine.

Konkurzne zadeve. Okrožno sodišče v Celju je odpravilo konkurs nad imovino Gospodov Walter, šivilje in trgovce v Hrastniku. V konkuru Vincenca Wuttija, trgovca v Kočevju, je določen za 27. oktober t. l. ob 9. dopoldne urah glede priseljene poravnave pri okrainem sodišču v Kočevju.

Pri pomankanju teka, slabem želodcu, prepočasni prebavki, zagodenju črevesa, težkočah presnavljanja, izpuščajih, srbenku kože oprosti prirodnega grenciča. — Franz - Josefa telo nabranih gnilobnih stuprov. Že starci mojstri zdravilstva so priznali, da se voda »Franz - Josefa« obnaša kot popolnoma zanesljivo čistilo črevesa. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah.

Zastopnik Vacuum Oil Camp. za Slovenijo je napisal, da ugotovimo, da se afra, o kateri razpravlja anketni odbor v zvezi z raznimi korupcijskimi aferami v Beogradu in o kateri je tudi naš list že večkrat poročal, ne tiče gori imenovanega podjetja, marčeve »Standard Oil Comp.« ki pa je čisto drugo podjetje.

Darove za poplavljence v Žireh in drugih pokrajinalah Slovenije sprejema tudi uprava »Slovenskega Noroda«. Pri vsakem darilu označite točno, v katero svrhu je namenjeno.

Iz Ljubljane

Iz Novinarjem! V četrtek, 14. t. m. ob pol 5. popoldne se vrši v dajnski sobi kavarne »Emona« važen članski sestanek z referati o cetenjskem kongresu in novinarski uredbi. Sekcija mora zavzeti svoje stališče do vprašanja, ki so ostala na Cetinju nerešena, ob enem pa ukreniti vse potrebno za izvedbo uredbe. Zato je udeležba vseh članov nujno potrebna. Kdor izostane, naj pripše posledice samemu sebi.

Predsednik.

Iz Razne tativne. Delavcu Francetu Rubežniku iz Zapu je neznan tat odnesel med delom pri novi frančiškanski cerkvi v Šiški dežnik.

Tatovi so se zadnji čas

prisvetili tudi na samostane. Ob ponedeljkih, ko Blovčičanke pripeljejo oprano perilo in odvajajo umazano, se pojavljajo tativi na perilo.

Iz Zlatek. Sestanek je v Smlednik lep rjav hrt Lastnik se naj zgledi v pisarni dr. Josipa Cepudra, Ljubljana, Miklošičeva c. 20.

Iz Trajno kodranje las je ideal vsake dame, osobito pri sedanjih dečjih frizerjih ter se tako kodranje tudi izvršuje v Ljubljani. Gosp. Podkrajšek, frizer za dame in gospode na Sv. Petra cesti 12, si je nabavil aparatur za trajno kodranje las, kar bodo naše dame gotovo z veseljem pozdravile.

Iz Splešen konj. Sprevidnik Fran Juhan je včeraj ob 14.45 privolil s tramvajskim vozom po Florjanski ulici do približno Amerikanca. Tu je stal vprezen konj, ki ga je držala kinetika Ursula Prince z Iga. Ko je tramvaj mimo privolil, je konj skočil in se zadel v tramvaj, ki je konja in kmetico podrl na tla. Oba sta bila lahko poskodovana. Sprevidnik je tramvajski voz takoj zavrl in preprečil, da se ni zgodila večja nesreča. Sprevidnik in tudi kmetice ne zadevale nobena krivida.

Iz Razne tativne. Delavcu Francetu Rubežniku iz Zapu je neznan tat odnesel med delom pri novi frančiškanski cerkvi v Šiški dežnik.

Tatovi so se zadnji čas

prisvetili tudi na samostane. Ob ponedeljkih, ko Blovčičanke pripeljejo oprano perilo in odvajajo umazano, se pojavljajo tativi na perilo.

Iz Razne tativne. Delavcu Francetu Rubežniku iz Zapu je neznan tat odnesel med delom pri novi frančiškanski cerkvi v Šiški dežnik.

Tatovi so se zadnji čas

prisvetili tudi na samostane. Ob ponedeljkih, ko Blovčičanke pripeljejo oprano perilo in odvajajo umazano, se pojavljajo tativi na perilo.

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski

četrtki. Dve noči je hrdil neki tativ v jedilno snrambo očetov ležuitov na Zrinskih cesti ter jim odnašal razne kolace in druge sladkarice v skupni vrednosti 300 Din. Tat se noči ni več pojavil, ker je najbrž zapazil, da prežen!

Iz Aretacija treh nevarnih tičkov. Policijskim organom se je posrečilo zadnji čas prijeti tri nevarne tičke, ki so sumljivi raznati tativi v lomovi.

Včeraj je bil prijet France F. v ptujski</

To in ono

Velika letalska nesreča v Pardubicah

Letalo padlo med občinstvo. — Pilot mrtev, 9 oseb težko, 6 pa lahko ranjenih.

Med češkoslovaškimi letalci je zcela smrt neizprosno kosit. V nobeni državi ni bilo letos toliko letalskih nesreč s tragičnim izidom, kakor na Češkoslovaškem. Res se je začelo letalstvo v bratski državi zadnjega leta v naglem tempu razvijati in res so dosegli češkoslovaški letalci na raznih letalskih prizreditvah presečljive uspehe, toda žrtev so kljub temu prevelike. Po vrsti je padlo zadnje mesece že deset češkoslovaških letalcev, med njimi žal najboljši pionirji moderne avijatike. Javnost še ni dobila točnih vesti o trajični usodi mladega letalca dr. Lhoty in njegovih ožjih prijateljih še niso preboleli težke izgube, a že prihajajo poročila o novi katastrofalni nesreči v Pardubicah na Češkem.

Povodom občnega zборa krajevne skupine Masarykovih letalskih lige so se vrstile v nedeljo popoldne na vežbo lišču železniškega polka v Pardubicah informativni poleti na dvokrilinem letalu tipa Brandenburg A 15—19, na katere je priletel iz Prage letalec 1. letalskega polka, poročnik Ludvik Pavlovski s pilotom Fiedlerjem. Po desetih srečenih poletih je hotel letalec pokazati zato občinstvu skok iz aeroplana s padalom. Ko se je aeroplan spuščal, je zadel s kolesi ob brzjavno žico in levo krilo je trčilo ob brzjavni drogi, ki se je prelomil. Tako je nato so videli prestrašeni gledalci, kako je treščil aeroplanski motor med občinstvo. Propeler se je pri padcu zlomil, motor se je zaril globoko v zemljo in aeroplanski bil popolnoma uničen. Propeler je zadel in ubil nekega v bližini stojecega vojaka, ki mu je razbil lobanje. Poročnik Pavlovski se je rešil na ta način, da je v kritičnem trenutku skočil iz aeroplana. Njegova pilot, podnarednik Fiedler, je bil smrtno nevarno ranjen. Pri padcu si je zlomil prsni koš in obe nogi.

Izmed gledalcev je zadobil strojnik Kadler težke notranje poškodbe. Aeroplanski mu je zlomil tudi levo roko. Težko ranjeni sta bila dalje Josef Chladek in Francišek Karašević. Obema je aeroplanski zlomil roke in noge. Tesar Fiala

je ranjen na glavi, šestnajsti Otto Zlatohlašek na obrazu, poštni uradnik Zima ima globoke rane na glavi, njegova sopoga je ranjena v glavo, inz. Petran ima zlomljeno levo roko, sopoga poštnega poduradnika Laubendorfa je zasobilna težke notranje poškodbe, Šofer Linhart ima globoko rano na glavi. Več lahko ranjenih sploh ni iskal zdravniške pomoči.

Ranjenec je nudil prvo pomoč vojaški zdravnik dr. Tichy, ki je dal raznence prepeljati v bolnico. Na kraj nesreča je prispevala sodna komisija, ki je užival med prebivalstvom Bažantov dom.

Kakor smo že omenili, je hotel letalec pokazati občinstvu skok s padalom. Ker je pa pihal močan veter, se skok ni posrečil. Padalo se ni odprlo, docim je aeroplanski zadel ob brzjavni drogi in padel z vso silo med gledalce. Dva težko ranjenega se borita s smrtnjo. Vojaku Škrandiku, ki je gledal letalske produkcije, je brzjavna žica potegnila v obrazu vso kožo. Hip natomu je propeler razbil lobanje. Nesreča je bil takoj mrtev. Tudi pilot Fiedler je podlegel težkim notranjim poškodbam.

Morilec Bažant obsojen na smrt

Senzacionalna porotna obravnavna na Češkoslovaškem.

V Kutni Hori na Češkoslovaškem se je vršila te dni senzacionalna porotna obravnavna, za katero je vladalo v javnosti veliko zanimanje. Pred poroto je stal zloglasni morilec Jurij Bažant, s katerem smo svojcas že poročali. Obtožnica mu je očitala, da je imel že 1. septembra 1925 sestavljen načrt, kako bi se znebil svojih dveh ljubic Šafarikov v Pavelkove. Ta načrt je obtoženi na zelo rafiniran način izvedel. Šafarikov se je hotel znebiti zato, ker je neprestano zahtevala, naj jo poroči. Kako rad je imel Bažant svojo ljubico, prica dejstvo, da jo je po umoru skril pod hlobe, nakar je mirno odšel k drugi ljubici, Pavelkovi, s katero je preživel dva dne v nekem hotelu v Trenčinu, potem jo je pa umoril. Pavelkova je bila noseča. Radi ljubavnega razmerja z Bažantom so jo spodili iz službe in ko je začela Bažantu-tarnati, da je ostala brez zasluga, ji je obljudil, da ji preskrbi v Nemškem Brodu službo. In res je naivno dekle zapustila dom ter odpotovalo v omenjeno mesto. Tu

jo je Bažant na bregu neke reke umrl. Umetil je torej mater svojega deteta, ki ni smelo priti na svet, da bi ne onečastilo dobrega imena, ki ga je užival med prebivalstvom Bažantov dom.

Gumi pelerine

za dečke in deklice najpripravnnejše za solo in sprendne nude o 140.— Din dalje vrdka Drago Schwab, Ljubljana

Da bi se pa mogel izgovarjati, da je hotela umreti skupaj z njim, si je izmisli celo pravljico in ponavljal celo njene besede, s katerimi ga je hotela Pavelkova baje pregovoriti, da bi šel z njo prostovoljno v smrt. Pozneje je pa priznal, da o smrti sploh ni govorila. Da bi pa orožniščno ne more spoznati v truplu Pavelkove, jo je morilec klekel, ji pobral prstane in veržico, ostrigel lase in vrgel truplo v reko. Poleg teh dveh umorov je imel na vesti še poskušen umor. Hotel je namreč umoriti tudi tretjo ljubivo, neko Boženo Rihovo, ki jo je spolno okupil, za kar je zahtevala odškodnino. In zopet je Bažant trdil, da mu ne gre za denar, marveč za dobro ime. Bal se je govoril, da ima ljubavno razmerje s služkinjam. Vse njegove ljubice so bile namreč služkinje, dočim je on trgovski pomočnik. Rihovo je počakal nekega večera na cesti in ameril na njeno revolver. Ko je prestrašena devojka prestregla revolver, je smeje izjavil, da v njem sploh ni nabojov. Komaj se je pa služkinja obrnila, je Bažant ustrelil in jo zadel v spodnjo čeljust. Potem je potegnil iz žepa kladivo in udaril svojo ljubico po glavi. Rihova se je zgrudila na tla in se potuhnila, kačor da je mrtva. Ta čas je potegnil morilec iz žepa stekleničko in ko je služkinja skočila na noge, misleč da jo hoče politi s kako kislino, je Bažant drugič ustrelil in jo zopet udaril s kladivom po glavi. Končno je morilec pogbenil v bližnji gozd, ker so se bližali ljudje. Sodna komisija je ugotovila, da je izvršil Bažant vse zločine pri popolni zavesti.

Razprava je trajala tri dni. Obtoženec je bil ves čas zelo potrt. Senat je stavil porotnikom devet vprašanj. Porotniki so vsa vprašanja soglasno potrdili, na kar je bil Bažant v soboto popoldne obsojen na smrt. Njegov zavornik je vložil ničnostno pritožbo. Občinstvo je sprejelo odsodo s spomanim odobravanjem.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registrirnih blagajn.

— Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu.

Naše najdražje, naš nepozabni preljubljeni sin, oziroma brat, vnuk in nečak, gospod

Ivan Kajfež

je v cvetu svojih dvajsetih let, ob sinji Adriji v Opatiji, kamor si je šel iskat preljubega zdravja, po daljšem bohanju boguvdano izročil zlato svojo dušo Vsemogočnemu ter odhitel k ljubi svoji mamici v večnost.

Blagi pokojnik se prepelje v Kočevje, odkoder se vrši dne 14. oktobra 1926 ob pol 17. uri iz hiše žalosti št. 235 pogreb in položitev k večnemu počitku v lastni rodbinski grobnici na mestnem pokopališču v Kočevju.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farnih cerkvah v Kočevju, Banjaloki, Opatiji in Ljubljani.

Čast spominu blage plemenite duše!

KOČEVJE, dne 11. oktobra 1926.

Žalujoči ostali.

Zagoneten umor župnika

Kakor smo že poročali, je bil nedavno v Krucemburku na Češkoslovaškem umorjen župnik Rohlik, cigar truplo so našli farani šele drugi dan v bližnjem gozdu. Sum je padel na župnikovega nečaka Ladislava, ki sedi zdaj v preiskovalnem zaporu in trdvratno tudi v vprašanju, kdo je morilec. Lovske puške so si podobne in tuji v nabojih ni nobene razlike, tako da so morda nečaka res po nedolžnem obdolžili.

× Ponesrečena golijutija. Reducirani bančni uradnik Farkas v Budimpešti, se je dal pri neki zavarovalnici zavarovati proti nesreči za dnevno resno 100 dolarjev. Od sklepa zavarovanja je poteklo komaj mesec dni, ko je Farkas sporočil zavarovalnici, da je zadeba grozna nesreča. Ko se je kopal, je eksplodirala peč in po njem se je razlila vredna voda ter ga poškodovala in pohabila za vse življenje. Zato je zahteval, da mu začne zavarovalnica izplačevati rento. Zavarovalnici pa se je zdela nesreča sumljiva in uvedla je preiskavo, ki je dogrnala, da je Farkas res opečen, vendar pa poškodbe niso tako nevarne, kakor jih je on sam opisoval, in jih vrhu tega ni dobil radi eksplozije kotla, marveč zato, ker se je nalašča vlegel v banjo z vredno vodo, da bi na ta način prišel do bogate rente. Mesto rente bo dobiti zapor, čim toliko ozdravi, da bo mogel iz bolnice.

Lud. Baraga

LJUBLJANA Selenburgova ulica 6

IVANKA STEGNAR

MODNI SALON

Ljubljana — Rimska cesta št. 10 — Ljubljana

priporoča svojo zalogo damske baršunastih in silicastih klobukov

Popravila točno in poceni

Poverjeni prodajalec srečki državne razredne loterije

Drag. R. Kolaković

BEOGRAD

prodaja na veliko in malo. Najbolje urejena poslovница te vrste. Daje najugodnejše pogoje za prodajo sreček. Služben načrt z navodnim došljem vsakemu brez plačila.

142-1

Stare kovine

vseh vrst plača najbolj: Stralkovsky. Za

zgrob. Meduličeva ul. 20

Iščem perico

izvirjeno, za takoj za na dom. — Restavracija

«Pod Skalco», Ljubljana,

Mestni trg 11. 2946

Penzijonat

v centralni legi Maribora,

enonadstropna hiša z

12 opremljениmi sobami,

letni donos za sobe 64.000

dinarjev, velika Luhinja

z opremo, kopalna soba

— naprodaj za 220.000

dinarjev. Plačilni pogoji ugoden.

— Ivan Prebevs

šek, trgovec, Maribor, Ri

biska ulica 2. 2948

Restavracijsko

pomivalko,

pridno, pošteno dekle, le

z dobrimi spričevalci, ki

je že službovala v restav-

raciji — sprejme takoj

restavracija «Pod Skal-

co», Ljubljana, Mestni

trg 11. 2945

Vinski potnik,

znan po vsej Notranjski,

išče službe. — Naslov

pove uprava «Slovenske

ga Naroda». 2944

Boljša gospodična išče

mesta vzgojiteljice

gre tudi kot samostojna

gospodinja; vajena je

vsakršnega dela. — Cen-

ponudbe pod Gisela/2943

na upravo «Slov. Nar.»

Uprava: Josip Zupančič — Za Narodno tiskarno: Fran Jezek — Za inserativni deli lista: Oton Christof. — Val v Ljubljani.

Zahvala.

Ob neizmerni izgubi predragega sopoga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

M. TABORA

Cutmo dolžnost da izrečemo naškrnešo zahvalo vsem prijateljem in znancem za Izraze njihovega sožalja, darovalcem vencev in cvetja, če g. duhovnikom, pvecem „Ljublj. Zvon“ za prelep žalostnički g. dr. Volavšku za negov trud in veliko požrtvovalnost, čast sestri usm ljenki za njen skrb in tolazilne besede v mukepolni do ozni, ravnatljivstvu. Mes ne elektrirane, ur dnevnih in nameščencem mestnega mesta in končno vsem, ki so predragega pokojnika spremili na nегovi zad. poti.

Ljubljana, 13. oktobra 1926.

Žalujoči ostali.

IGN. ZARGI

,,Pri nizki ceni“